

به نام ایزد دانا

(هندسه نقوش)

دانشکده هنر

نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳۲

نام درس		فارسی: هندسه نقوش		تعداد واحد: نظری ۱ عملی ۲		مقطع: کارشناسی * کارشناسی ارشد □ دکتری □	
		لاتین: Geometry of motifs		پیش‌نیازها و هم‌نیازها: شناخت الیاف و پارچه			
مدرس: سید محمد مهرنیا				شماره تلفن اتاق:			
پست الکترونیکی: mehrnia@semnan.ac.ir				منزلگاه اینترنتی:			
برنامه تدریس در هفته: دوشنبه 12-8 و سه شنبه 18-13							
اهداف درس: آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی هندسه در نقوش و کاربرد آن در طراحی پارچه و لباس و نیز طراحی مدل‌های راپورت بندی شده با استفاده از اصول متریک در هندسه نقوش							
روش ارائه درس: استفاده از پاورپوینت- نمایش اسلاید و فیلم آموزشی- نمونه کارهای دانشجویی - کار عملی دانشجویان							
نحوه ارزشیابی		فعالیت‌های کلاسی و آموزشی		ارزشیابی مستمر(کوئیز)		امتحان میان‌ترم	
درصد نمره		۴۵٪		۲۵٪		۱۰٪	
منابع و مآخذ درس		۱- آرتور ایهام پوپ، بالتدو شاتیس، نقوش پیشینه دار، مترجم ژیلبرت صدیق پور ۲- آرتور ایهام پوپ، فیلیس آکرم، سیری در هنر ایران، مترجم نجف دریابندری ۳- مهناز رئیس زاده و حسین مفید، احیای هنر های از یاد رفته ۴- حسین زمرشیدی، گره چینی در معماری اسلامی و هنرهای سنتی ۵- سید جان عباس و عامر شلمکر سلمان، هم آراستگی در نگاره های اسلامی، مترجم: آمنه آقاربیع ۶- مارتین لینگز، هنر خط و تذهیب قرآنی، ترجمه مهرداد قیومی بید هندی ۷- محمود ماهرالنقش، کاشی و کاربرد آن ۸- محمود ماهرالنقش، طرح و اجرای نقش در کاشیکاری ایران ۹- ابوالوفاء محمد بن محمد البوزجانی، هندسه ایرانی، ترجمه سید علیرضا جذبی ۱۰- مهدی مکی نژاد، گزیده آثار استاد شعرباف(گره و کادر بندی) ۱۱- مهدی مکی نژاد، تزئینات معماری ۱۲- گل رو نجیب اوغلو، هندسه و تزئین در معماری اسلامی، ترجمه مهرداد قیومی بید هندی ۱۳- اوا ویلسون، طرح های اسلامی، ترجمه محمد رضا ریاضی ۱۴- عصام السعید و عایشه پارمان، نقش های هندسی در هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب نیا					
نیم سال های آرایه درس		از سال ۱۳۸۹ تا کنون					

بودجه بندی درس

شماره هفته آموزشی	مبحث	توضیحات
۱	معرفی منابع و طرح درس و شیوه ارزشیابی	اهداف درس، روش‌های آرایه درس، روش‌های ارزشیابی درس، قوانین درس و منابع و مآخذ برای دانشجویان توضیح داده می‌شود.
۲	شرح پیشینه هندسه نقوش و شناسایی عناصر هندسی به کار رفته در آثار تاریخی	ارائه نمونه آثار در معماری و مکتوبات سنتی
۳	تعریف اجزاء و عناصر هندسی و تقسیم بندی ترسیم نقش‌های هندسی براساس مربع و مثلث و دایره	ترسیم اولیه این اجزاء و ترسیم و ارائه توسط دانشجو
۴	ایجاد بسترهای مناسب برای ایجاد نقوش هندسی، ویژگی‌های انواع گره در هنرهای سنتی ایرانی	ایجاد انواع ترسیم اولیه توسط دانشجویان
۵	ترسیم انواع شبکه‌های مربع، مربع قناس، لوزی و مثلث	ترسیم موارد فوق در زمینه‌های اولیه مانند لوز و مربع
۶	ترسیم نقش پیلی بر اساس شبکه مربع	ترسیم موارد فوق توسط دانشجویان
۷	ایجاد نقوش ابداعی در شبکه مربع	ترسیم توسط دانشجویان و ارائه همراه با توضیحات مربوطه
۸	ایجاد نقوش ابداعی در شبکه لوزی	الهام از نقوش کاربردی در محیط معماری سنتی و کتب تذهیب شده
۹	ایجاد نقوش ابداعی در شبکه مثلث	الهام از نقوش کاربردی در محیط معماری سنتی و کتب تذهیب شده
۱۰	شرح روش‌های گسترش نقوش و ایجاد نقوش ابداعی با استفاده از گسترده در شبکه‌های ساده هندسی مربع، مثلث و لوزی	ایجاد نمونه کار توسط دانشجویان و مقایسه آثار آنان در محیط کلاسی
۱۱	ایجاد نقوش ابداعی با استفاده از شیوه قرینه انتقالی	ترسیم توسط دانشجویان و ارائه همراه با توضیحات مربوطه
۱۲	ایجاد نقوش ابداعی با استفاده از شیوه قرینه محوری	ترسیم توسط دانشجویان و ارائه همراه با توضیحات مربوطه
۱۳	ایجاد نقوش ابداعی با استفاده از شیوه قرینه دورانی	ترسیم توسط دانشجویان و ارائه همراه با توضیحات مربوطه
۱۴	تعریف اصطلاحات مربوط به گره، تعریف واگیره و ایجاد واگیره با نقوش هندسی	جمع آوری نمونه آثار از معماری سنتی مختص معماری سنتی هر شهر
۱۵	تعریف آلت، گره و لقط در گره‌سازی	ارائه نمونه کار توسط دانشجویان با الهام از موارد کاربردی در معماری سنتی
۱۶	تحویل آلبوم‌ها و پروژه‌ها و رفع اشکال	